

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060109752242813

ბრძანება №302

ქ. თბილისი

14 / ნოემბერი / 2013 წ.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს კახეთის
მაგისტრალური გაზსადენის რუსთავი-საგარეჯოს 300 მმ დიამეტრის 25 კმ-
იანი მონაკვეთის გაყვანაზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის
დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4-ე მუხლის პირველი პუნქტის „თ“
ქვეპუნქტისა და ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დამტკიცდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №60; 14.11.2013, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ წარმოდგენილ, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს კახეთის მაგისტრალური გაზსადენის რუსთავი-საგარეჯოს 300 მმ დიამეტრის 25 კმ-იანი მონაკვეთის გაყვანის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე.
2. ამ ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-მ უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№60; 14.11.2013) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
4. ეს ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს;
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქ. №7) მისი ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.

საფუძველი: გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების დეპარტამენტის უფროსის მოვალეობის შემსრულებლის
მაია ბერაძის მოხსენებითი ბარათი; ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს წერილი (№ 824/01-
28/გ; 28.10.2013); ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა (№60; 14.11.2013).

მინისტრი

ბ. კოჭკოძე

ხათუნა გოგალაძე

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6^ბ, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი: 272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ 60

14 ნოემბერი 2013 წ.

საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება – კახეთის მაგისტრალური გაზსადენის რუსთავი-საგარეჯოს 300 მმ დიამეტრის 25 კმ-იანი მონაკვეთის განთავსება.
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი – სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“. ქ. თბილისი, კახეთის გზატკეცილი № 21
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა – საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი, სოფ. სათაფლეს მიმდებარედ.
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 31.10.2013
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“

II ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით წარმოდგენილია სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს კახეთის მაგისტრალური გაზსადენის რუსთავი-საგარეჯოს 300 მმ დიამეტრის 25 კმ-იანი მონაკვეთის განთავსების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

გზმ-ს ანგარიშის თანახმად:

კახეთის მაგისტრალური გაზსადენის რუსთავი-საგარეჯოს მონაკვეთზე გასული საუკუნის 70-იანი წლებიდან ფუნქციონირებდა DN300 რუსთავი-თელავის მაგისტრალური გაზსადენის ასეთივე დასახელების მონაკვეთი. 1995-2000 წლებში რეგიონში მნიშვნელოვნად შემცირდა ბუნებრივი გაზის მოხმარება. ამასთან, გაზსადენის რუსთავი-საგარეჯოს მონაკვეთზე აღინიშნებოდა მრავალრიცხოვანი კოროზიული დაზიანებები. გაზის დანაკარგების შემცირების მიზნით მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება რუსთავი-საგარეჯოს მონაკვეთის ექსპლუატაციიდან გამორთვის შესახებ.

დღეისათვის არადაამაკმაყოფილებელ ტექნიკურ მდგომარეობაში იმყოფება კახეთის გაზომმარაგების ერთადერთი წყარო - თელავი-ჟინვალის მონაკვეთის მაგისტრალური გაზსადენი, რაც ექვევქმ აყენებს კახეთის რეგიონისთვის გაზის მიწოდების ტექნიკურ უსაფრთხოებას. კახეთის მაგისტრალური გაზსადენის რუსთავის-საგარეჯოს მონაკვეთის მშენებლობის პროექტი კახეთის გაზომმარაგების ალტერნატიული მიმართულებაა, რომელიც გაზრდის რეგიონის ენერგოუსაფრთხოებას და, საჭიროების შემთხვევაში, რეგიონისათვის გაზის გაზრდილი რაოდენობით მიწოდების შესაძლებლობას შექმნის.

საპროექტო გაზსადენის მშენებლობის დამთავრების შემდეგ იგი დაუკავშირდება რუსთავი-თელავი-ჟინვალის მოქმედ მაგისტრალურ გაზსადენს. ბუნებრივი აირის მიწოდება ასევე გათვალისწინებულია ყარადაღ-თბილისის და გარდაბანი-ნავთლუდის მაგისტრალური გაზსადენებიდან.

თავდაპირველად, განიხილებოდა რუსთავი-თელავი-ჟინვალის გაზსადენის რეაბილიტაციის ვერსია. თუმცა მონაკვეთზე არსებული მდგომარეობის, გეოდინამიკური პროცესების სირთულისა და ზოგადად რელიეფის სირთულის გამო ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ დაიწყო გაზსადენისათვის სხვადასხვა ალტერნატიული მარშრუტების განხილვა. შესაბამისად, მიღებული იქნა გადაწყვეტილება გაზსადენისათვის შერჩეულიყო ალტერნატიული ტრასა, რომლისათვისაც არ იქნებოდა დამახასიათებელი ის პრობლემები, რაც რუსთავი-თელავი-ჟინვალის გაზსადენის შემთხვევაში არსებობს.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, შერჩეული იქნა რუსთავი-საგარეჯოს მარშრუტი. ამ მარშრუტის შესწავლისა და ანალიზის საფუძველზე შემუშავებული იქნა ორი ალტერნატივა: I - ახალი საპროექტო მილსადენი განთავსდება ადრე არსებული მილსადენის ადგილზე და II - მილსადენის გარკვეული სექციების გადატანა ადრე არსებული ოპერირებადი განლაგებიდან.

პირველი ალტერნატივის უარყოფითი მხარეებიდან აღსანიშნავია: მარშრუტის ნაწილი გაივლის ვაზიანის სამხედრო პოლიგონის ტერიტორიაზე; გადაკვეთს მდ. არახანს გეოლოგიურად რთულ მონაკვეთზე; ასევე გადაკვეთს 2 დიდი ზონის მშრალ ხევს; მარშრუტი გაივლის 110 კვ-იან ელექტროგადამცემი ხაზის სიახლოვეს. ალტერნატივის დადებით მხარეს წარმოადგენს - გაზსადენის ადრე არსებულ მონაკვეთზე გაყვანა, სადაც ძირითადი ზემოქმედება გარემოზე უკვე განხორციელებულია.

მიუხედავად იმისა, რომ მეორე ალტერნატივა სრულად არ იყენებს ადრე არსებული მილსადენის დერეფანს, ზემოქმედება ხდება იდენტური სახის გარემოზე და არ ხდება ხელუხებელი ტერიტორიების ათვისება. აღსანიშნავია, რომ მთელი დერეფანი მნიშვნელოვნად არის სახეშეცვლილი ანთროპოგენური ზემოქმედების შედეგად.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, ალტერნატიული ვარიანტების შედარების საფუძველზე უპირატესობა მიენიჭა მეორე ალტერნატივას.

რაც შეეხება პროექტის განუხორციელებლობას (არაქმედების ალტერნატივა), აღსანიშნავია, რომ გაზსადენი წარმოადგენს კახეთის გაზომომარაგების ერთაერთ წყაროს. აღნიშნული მონაკვეთი გადის მეტად რთულ რელიეფზე და მეწყერული პროცესების გამო მნიშვნელოვანი ტექნიკური საფრთხის შემცველია. ამ მონაკვეთის რეაბილიტაცია დიდ სირთულეებთან არის დაკავშირებული რელიეფისა და მეწყერული პროცესების გამო. მილსადენის დაზიანება გამოიწვევს მთელი კახეთის რეგიონისათვის გაზომომარაგების შეფერხებას და პრობლემებს შეუქმნის როგორც ადგილობრივ მოსახლეობას, ისე ეკონომიკურ ობიექტებს. აღნიშნულიდან გამომდინარე, არაქმედების ალტერნატივა უგულვებელყოფილი იქნა.

ტრასის სიგრძე შეადგენს 25 კმ-ს. მუშა წნევა იქნება 5,4 მგპა. გამოყენებული ფოლადის მილები ძირითადი მახასიათებლებია: მილის ტიპი - 3, სწორნაკერიანი ან სპირალურნაკერიანი, ელექტრორკალური შედუღებით დამზადებული; დიამეტრი - 300 მმ; კედლის სისქე - 8/10 მმ; ფოლადის სიმტკიცის კლასი - K55; ფოლადის სიმკვრივე - 7850 კგ/მ³; სტანდარტი, რომლის მიხედვით უნდა იყოს დამზადებული მილი: ГОСТ 20295-85; ГОСТ P 52079-2003; API 5L; EN 10208-1:1997; EN 10208-2:1996.

წარმოდგენილია ჩამკეტი არმატურის (სფერული ონკანები), შემაერთებელი დეტალებისა და იზოლაციის შესახებ ინფორმაცია, რომლებიც შესაბამისი სტანდარტებისა და ნორმატიული დოკუმენტების მიხედვით დამონტაჟდება. ასევე გათვალისწინებულია ელექტროქიმიური დაცვის სისტემის დამონტაჟება.

გაზსადენის ტრასა თავის მარშრუტზე გადაკვეთს არხებს, რომლებზეც დაგეგმილია შესაბამისი ნაპირგამაგრების და ეროზიის საწინააღმდეგო დამატებითი ღონისძიებების გატარება.

გაზსადენის ტრასა გადის დაბლობზე ვაკე ადგილებში, სადაც მაგისტრალური გაზსადენები და სხვა ხაზობრივი ნაგებობები არ არის განლაგებული. ტრასა არ კვეთს რკინიგზას და მაღალი კატეგორიის (I-III) მქონე საავტომობილო გზებს, იკვეთება ადგილობრივი დანიშნულების IV-V კატეგორიის გზები.

გაზსადენისა და ელექტროგადამცემი ხაზის გადაკვეთა განხორციელდება არანაკლებ 60° კუთხით. გაზსადენის ტრასაზე მილსადენების აღმოჩენის შემთხვევაში მათი გადაკვეთა განხორციელდება საექსპლუატაციო ორგანიზაციების მიერ გაცემული ტექნიკური პირობების საფუძველზე. გაზსადენის ტრასა არ კვეთს საინჟინრო ნაგებობებს, ძალურ და კავშირგაბმულობის კაბელებს. ასეთების აღმოჩენის შემთხვევაში კაბელები მოთავსდება დამცავ გარსაცმში. კაბელსა და გაზსადენს შორის იქნება არანაკლებ 0,5 მ.

ძირითადად გათვალისწინებულია მაგისტრალური გაზსადენის მიწისქვეშა გაყვანა. გაზსადენის ჩაღრმავება იქნება: სახნავ მიწებზე არანაკლებ - 1 მ; არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწებზე - 0,8 მ; დაჭაობებულ ადგილებში, სადაც არ ხდება ავტოტრანსპორტის და სასოფლო-სამეურნეო მანქანების მოძრაობა - 0,6 მ; არხების გადაკვეთაზე (არხის ფსკერიდან) - 1,1 მ.

გაზსადენის ტრასაზე დაიდგება 1,5-2,0მ სიმაღლის მაჩვენებელი ნიშნები შესაბამისი წარწერებით. ნიშნები განლაგდება ხილვადობის საზღვრებში, მაგრამ არა უმეტეს 1 კმ დაშორებით: ტრასის ჰორიზონტალურ სიბრტყეში მოხვევის კუთხეებში; მიწისქვეშა კომუნიკაციების გადაკვეთის ადგილებში; საავტომობილო გზების გადაკვეთაზე დამცავი გარსაცმების ბოლოებში; წყლის დაბრკოლებებზე გადასვლის ადგილებში.

IV და უფრო მაღალი კატეგორიის მქონე საავტომობილო გზების (კაპიტალური ან მსუბუქი ტიპის გაუმჯობესებული საფარიტ) გადაკვეთა შესრულდება დამცავი გარსაცმების გამოყენებით. ამ მიზნით გამოყენებული იქნება 700 მმ დიამეტრის ფოლადის მილები. გაზსადენის მილსა და გარსაცმს შორის მოთავსდება საიზოლაციო მასალა. სხვა შემთხვევებში საავტომობილო გზების გადაკვეთა გათვალისწინებულია გარსაცმის გარეშე. ნებისმიერ მილის მიწაში ჩაღრმავება იქნება 1,4 მ.

არამაგისტრალური არხების გადაკვეთა განხორციელდება მილსადენის მიწისქვეშა განლაგებით, რისთვისაც გამოყენებული იქნება ღია წესით ტრანშეის გაჭრა. დაბეტონებული მილის სექცია მომზადდება ზედაპირზე და ჩაეშვება ტრანშეაში საპროექტო ნიშნულამდე, რომელიც დაიფარება ქვიშა-ხრებით და ზემოდან განლაგდება ბეტონის ფილა (არხის გაწმენდის ოპერაციების წარმოების დროს მილსადენის დაცვის მიზნით). არხების გაზსადენით გადაკვეთის ადგილებში გვერდითი ფერდობების წარეცხვისაგან დასაცავად გათვალისწინებულია მათი გეომატებით დამაგრება და ბალახის დათესვა.

პროექტის მშენებლობის/ექსპლუატაციის ეტაპზე მისასვლელი გზების მშენებლობა არ არის დაგეგმილი, რადგან პროექტის მიერ გამოსაყენებულ ტერიტორიაზე და მიმდებარე რაიონებში არსებული გზები აკმაყოფილებს პროექტის სამშენებლო/ექსპლუატაციის პროცესის საჭიროებებს.

პროექტის მიხედვით მილსადენების სიმტკიცეზე გამოცდა და ჰერმეტიკობაზე შემოწმება გათვალისწინებულია ჰიდრაულიკური მეთოდით. სამშენებლო ორგანიზაციის მიერ წარმოდგენილი დასაბუთების შემთხვევაში შესაძლებელია მილსადენის გამოცდა პნევმატური მეთოდით.

მილსადენების გაწმენდა მოხდება მილების ჩაწყობისა და თხრილის ამოვსების შემდეგ. მილსადენების შიგთავსის გაწმენდა მოხდება გაქრევით გამწმენდი დეჟუმის გატარებით, ხოლო მილსადენების სიღრუის გაწმენდის შემდეგ მოხდება მათი გამოცდა სიმტკიცეზე და ჰერმეტიკობაზე.

მილსადენების სიღრუის გაწმენდა და გამოცდა ჩატარდება სამშენებლო-სამონტაჟო ორგანიზაციისა და დამკვეთის მიერ შედგენილი სპეციალური სამუშაო გეგმის მიხედვით.

აღნიშნულია, რომ მშენებელი ორგანიზაცია მიიღებს გადაწყვეტილებას სამშენებლო ბანაკების განთავსების ადგილის შესახებ. თუმცა, ნავთობისა და გაზის კორპორაცია მშენებელ კონტრაქტორს შესთავაზებს საპროექტო ტრასის 5-6 და 17-18 კილომეტრ/ნიშნულებზე სამშენებლო ბანაკის მოწყობის რეკომენდაციას.

მშენებლობის ეტაპი მოიცავს 10 თვეს. მშენებლობისათვის საჭირო მოსამსახურეთა რაოდენობა შეადგენს 45 კაცს. მათ შორის სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოებზე დაკავებულთა რაოდენობა – 33 კაცი.

დაგეგმილი გაზსადენის გარემოს ფონური მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის შეგროვება მოხდა სათანადო ლიტერატურაში არსებული მონაცემების, სავლე კვლევებისა და სენსიტიური რაიონების დეტალური შესწავლის შედეგების საფუძველზე.

დახასიათებულია საკვლევი რაიონის სოციალურ-ეკონომიკური გარემო. ფიზიკურ-გეოგრაფიულ აღწერაში წარმოდგენილია რაიონის ლანდშაფტურ-გეოგრაფიული პირობების და გეომორფოლოგიის შესახებ ინფორმაცია.

შესწავლილია საკვლევი ტერიტორიის ჰიდროლოგიური და მეტეოროლოგიური პირობები. წარმოდგენილია გაზსადენის ტრასის გადამკვეთი ყველა ხეობის ჰიდრაულიკური პარამეტრები.

სეისმური დარაიონების სქემის მიხედვით, საკვლევი ტერიტორია მიეკუთვნება 8 ბალიან სეისმურ ზონას.

საკვლევი რაიონის გეოლოგიური გარემოს აღწერაში წარმოდგენილია ინფორმაცია გეოლოგიური აგებულების, ტექტონიკის, სეისმურობისა და ჰიდროგეოლოგიური პირობების შესახებ. აღნიშნული საპროექტო გაზსადენის დერფნის საინჟინრო-გეოლოგიური პირობების შეფასების მიზნით 35 საძიებო შურფიდან აღებულ 40 ნიმუშზე განისაზღვრა გრუნტების გრანულომეტრიული შედგენილობა და ფიზიკურ-მექანიკური მახასიათებლები. ლაბორატორიული გამოკვლევები ჩატარდა სამშენებლო ნორმების და წესების რეკომენდაციით და არსებული სტანდარტების მოთხოვნით. გრუნტების ძვრაზე წინააღობის გამოცდის ნორმატიული და საანგარიშო სიდიდეები შეირჩა სტატისტიკური დამუშავებით. წარმოდგენილია საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევები და გაზსადენის ტრასის სამშენებლო დერეფნის საინჟინრო-გეოლოგიური პირობების შეფასება პიკეტების მიხედვით.

საინჟინრო-გეოლოგიური პირობების სირთულის მიხედვით აღნიშნული ტერიტორია მიეკუთვნება პირველ (მარტივი) და მე-2 (საშუალო სირთულის) კატეგორიას. მნიშვნელოვანი საშიში გეოლოგიური პროცესების განვითარება მოსალოდნელი არ არის

კახეთის მაგისტრალური გაზსადენის რუსთავი-საგარეჯოს მონაკვეთის მშენებლობისას დიდი მნიშვნელობა აქვს ნიადაგის დაცვას. მიწის მოხსნის სამუშაოები განხორციელდება საქართველოში მოქმედი გარემოსდაცვითი, ნიადაგის დაცვის კანონმდებლობისა და საერთაშორისო პრაქტიკაში მიღებული სტანდარტების გათვალისწინებით. აღწერილია ის შემარბილებელი ღონისძიებები, რომელიც გატარებული იქნება გაზსადენის მშენებლობის პერიოდში მიწის სამუშაოების დროს. გაზსადენის დერეფანში ნიადაგის საფარის მრავალფეროვნების, ფიზიკო-მექანიკური თვისებების მუდმივი ცვალებადობის გათვალისწინებით, დაგეგმილია მიწის სამუშაოების ჩატარებისას (ნიადაგის მოხსნა-დასაწყობება და აღდგენა) შესაბამისი დარგის ექსპერტის დასწრება.

საველე ბოტანიკური კვლევების შედეგად დადასტურდა, რომ საპროექტო გაზსადენის დერეფნის დიდი ნაწილი მოიცავს სახნავ-სათეს ტერიტორიებს. გაზსადენის მარშრუტი მაქიმალურადაა აცდენილი როგორც ბუნებრივ, ასევე ხელოვნურად გაშენებულ გამწვანებებს. გზში წარმოდგენილი პრევენციული/შემარბილებელი ზომების გამოყენების შემთხვევაში აღნიშნული მაგისტრალის მშენებლობა და შემდგომი ფუნქციონირება არ იქონიებს რამდენადმე მნიშვნელოვან ზემოქმედებას ირგვლივ მდებარე ტერიტორიის ფლორაზე.

პროექტის არეალში ეკოსისტემების დეგრადაციის გამო ფაუნის ბიოლოგიური მრავალფეროვნება საკმაოდ დაბალია. მართალია აქ გვხვდება კანონით დაცული იშვიათი და გადაშენების პირას მყოფი სახეობები მაგრამ ეს ძირითადად მიგრანტი და მოზამთრე ფრინველებია და ისინი აქ ცოტა ხნით და მცირე რაოდენობით გვხვდება. ამიტომ ცხოველთა მრავალფეროვნების და კანონით დაცული სახეობები პრაქტიკულად არ არის წარმოდგენილი. გზს-ს ანგარიშში წარმოდგენილია ღონისძიებები, რომლებიც გატარდება მშენებლობის პერიოდში დაფიქსირებული ფაუნის სახეობების შემთხვევაში.

ზედაპირულ წყლებზე ზემოქმედებას ადგილი ექნება მშენებლობის დროს, წყლის ობიექტების და ბუნებრივი ხევების გადაკვეთების სამშენებლო სამუშაოების შესრულების პროცესში. ზემოქმედების შემცირების მიზნით, მდინარეებისა და არხების გადაკვეთის სამუშაოების შესრულება დაგეგმილია წყალმცირობის პერიოდში, გათვალისწინებული იქნება სათანადო შემარბილებელი ღონისძიებებიც.

ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედებას ადგილი ექნება როგორც მშენებლობის ასევე ექსპლუატაციის ეტაპზე. მშენებლობის დროს ატმოსფერულ ჰაერში გაიფრქვევა შემდეგი დამაბინძურებელი ნივთიერებები: აზოტის დიოქსიდი, ნახშირბადის მონოოქსიდი, ნაჯერი ნახშირწყალბადები, რკინის ნაერთები, მანგანუმი, არაორგანული მტვერი, ფტორი, გოგირდოვანი ანჰიდრიდი, ჭვარტლი. მშენებლობის ეტაპზე (მშენებლობის სავარაუდო დროდ მიღებულია 10 თვე) ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედება იქნება ხანმოკლე და არ გამოიწვევს მის მნიშვნელოვან დაბინძურებას. გაზსადენის ექსპლუატაციის პერიოდში ადგილი ექნება ატმოსფერულ ჰაერზე პერიოდულ ზემოქმედებას. კერძოდ, გაზის გაქრევის სანთლებიდან ატმოსფეროში მეთანის გაფრქვევას.

მოქმედი ჰაერდაცვითი კანონმდებლობის შესაბამისად, შემუშავებული და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან არის შეთანხმებული „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი“.

რაც შეეხება ხმაურს, როგორც გამოთვლებმა აჩვენა, მშენებლობის ეტაპზე, ყველა ხმაურწარმომქმნელი წყაროს ერთდროულად მუშაობის შემთხვევაში, ხმაურის დონე არ გადააჭარბებს დადგენილ მნიშვნელობებს.

განხილულია გაზსადენის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდში წარმოქმნილი ნარჩენების მართვის საკითხები. საპროექტო გაზსადენის მშენებლობის პროცესში ადგილი ექნება სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნას. გზს-ს ანგარიშის თანახმად, გათვალისწინებულია მათი ცალ-ცალკე შეგროვება და შენახვა შესაბამისი უსაფრთხოების ნორმების დაცვით, ხოლო შემდეგ მათი გადაცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციაზე.

განხილულია საქმიანობის შეწყვეტის შემთხვევაში გარემოს წინანდელ მდგომარეობამდე აღდგენის გზები და საშუალებები.

შემუშავებული და გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილია, სამუშაოების განხორციელების სხვადასხვა ეტაპზე გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები.

გზშ-ს ანგარიშს თან ერთვის გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა (მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდის გათვალისწინებით), განხილულია შესაძლო ავარიული სიტუაციები და შემუშავებულია მათზე რეაგირების გეგმა.

განხილულია საგანგებო სიტუაციების მართვის საკითხები. წარმოდგენილია შესაძლო ავარიული სიტუაციების ანალიზი, რისკების შეფასების მეთოდოლოგია და ავარიის შესახებ შეტყობინების მექანიზმები.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად გამოვლენილი პირობები ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. პირობები

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს ხელმძღვანელობა
ვალდებულია:

1. უზრუნველყოს საქმიანობის განხორციელება გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშით წარმოდგენილი სქემის და შემარბილებელი ღონისძიებების შესაბამისად;
2. უზრუნველყოს სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე, გარემოს დაცვის სამინისტროში სამშენებლო ბანაკის გენერალური გეგმის წარმოდგენა. აღნიშნულ გეგმაზე დატანილი უნდა იყოს წყალმომარაგება-კანალიზაციის სისტემის სქემა;
3. უზრუნველყოს მშენებლობის ეტაპზე გრუნტების ეროზიული აქტიურობის დადგენა და მიწების დასაფარავად მათი დიფერენცირებული გამოყენება;
4. მილსადენის სიმტკიცეზე ჰიდრავლიკური მეთოდით გამოცდის და დაბინძურებული წყლების ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩაშვების შემთხვევაში შეიმუშაოს და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან შეთანხმდეს „ჩამდინარე წყლებთან ერთად ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზ.დ.ჩ) ნორმები“;
5. უზრუნველყოს „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში“ წარმოდგენილი გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების პარამეტრების დაცვა და შესაბამისად დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
6. ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა და რეკულტივაცია განხორციელოს „ნიადაგების კონსერვაციისა და ნაყოფიერების აღდგენა-გაუმჯობესების შესახებ“ საქართველოს კანონისა და „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის 2005 წლის 27 მაისის №113 ბრძანებით დამტკიცებული დებულების შესაბამისად. გარდა ამისა, მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს სამშენებლო მოედნების რეკულტივაციის გეგმის შემუშავება;
7. მშენებლობის ეტაპისთვის გარემოსდაცვით მონიტორინგის გეგმაში ასახოს წითელი ნუსხის მცენარეებზე დაკვირვების საკითხი. საჭიროების შემთხვევაში ქმედებები განხორციელოს საქართველოს „წითელი ნუსხისა“ და „წითელი წიგნის“ შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად. ამავე გეგმაში, გაითვალისწინოს უკვე შემუშავებული შემარბილებელი ღონისძიებების ეფექტურობაზე დაკვირვების საკითხიც. საჭიროების შემთხვევაში კი შეიმუშაოს შესაბამისი შემარბილებელი/საკომპენსაციო ღონისძიებები.

IV. დასკვნა

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს მიერ, ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით წარმოდგენილ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ს კახეთის მაგისტრალური გაზსადენის რუსთავი-საგარეჯოს 300 მმ დიამეტრის 25 კმ-იანი მონაკვეთის განთავსების გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით, საქმიანობა შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში გათვალისწინებული პირობებით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების
დეპარტამენტის უფროსის
მოვალეობის შემსრულებელი

მაია ბერაძე
(სახელი, გვარი)

(ხელმოწერა)

WLE 091015/03-03

9.10.15

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის სამინისტროს

1/02/09-10/3
09.10.2015

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“
გენერალური დირექტორის დავით თვალაბეიშვილის და
შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“
გენერალური დირექტორის გაია ბენაშვილი

ერთობლივი განცხადება

თქვენი 2015 წლის 25 სექტემბრის N6806 წერილის შესაბამისად, წარმოგიდგენთ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიას“ შორის გაფორმებულ და სანოტარო წესით დამოწმებულ ხელშეკრულებას, რომელიც ითვალისწინებს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ მხრიდან, საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 14.11.2013 წლის №1-302 ბრძანებით დამტკიცებული ეკოლოგიური ექვერტიზის 14.11.2013 წლის №60 დასკვნის (კახეთის მაგისტრალური გაზსადენის „რუსთავი - საგარეჯოს“ (300 მმ) დიამეტრის 25 კმ-იანი მონაკვეთის განთავსებაზე) შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიისათვის“ საკუთრებაში გადაცემის საკითხს.

ამასთან დამატებით გაცნობებთ, რომ ზემოაღნიშნული დასკვნის შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიისათვის“ საკუთრებაში გადაცემის შემდგომ ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროების და მათ მიერ ფაქტიურად გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობრივი მაჩვენებლების სახელმწიფო აღრიცხვის ფორმის მიხედვით ანგარიშების წარმოებას და წარდგენას, ასევე ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმის დადგენისათვის სათანადო ღონისძიებების გატარებას და მოცემულ სფეროში მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული შესაბამისი ვალდებულებების შესრულებას უზრუნველყოფს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“.

დანართი: სანოტარო წესით დამოწმებული ხელშეკრულება დასკვნის
საკუთრებაში გადაცემის შესახებ.

დავით თვალაბეიშვილი
გენერალური დირექტორი
სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“

გია ბენაშვილი
გენერალური დირექტორი
შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“

საქართველოს
გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების
დაცვის სამინისტრო
№ 30526
" 9 " 10 2015 წ

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060176302153715

ბრძანება №-803

ქ. თბილისი

19 / ოქტომბერი / 2015 წ.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ზე გაცემული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“-ზე გადაცემის შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის“ შესახებ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის შესაბამისად

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-ზე (კახეთის მაგისტრალური გაზსადენის რუსთავი-საგარეჯოს 300 მმ დიამეტრის 25 კმ-იანი მონაკვეთის განთავსება; საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი, სოფ. სათაფლეს მიმდებარედ;) საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ გაცემული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა (დასკვნა №60; 14.11.2013) საკუთრებაში გადაეცეს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“-ს;
2. ნებართვის მფლობელმა უზრუნველყოს 2013 წლის 14 ნოემბრის № 60 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
3. ბრძანების ასლი გაეგზავნოს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-სა და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“-ს;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-სა და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში - საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა №7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. №6), მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

საფუძველი: სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“-სა და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“-ს დირექტორების ერთობლივი განცხადება, მათ შორის გაფორმებული ხელშეკრულება და გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების დეპარტამენტის უფროსის თამარ შარაშიძის მოხსენებითი ბარათი.